

Prezydent
Miasta Białegostoku

BKU.1711.6.2025

Białystok, 03 czerwca 2025 r.

**Pani
Elżbieta Wyszczelska
Dyrektor
Przedszkola Samorządowego Nr 53
im. Marii Kownackiej
„PLASTUŚ”
ul. Wyszyńskiego 2A
15-888 Białystok**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie udzielonego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli Nr ORN-I.077.301.2025 z dnia 25 marca 2025 roku, inspektor Biura Kontroli Urzędu Miejskiego w Białymstoku przeprowadził w kierowanej przez Panią jednostce kontrolę w zakresie spraw organizacyjnych, regulacji wewnętrznych w szczególności dotyczących polityki rachunkowości, realizacji wydatków i dochodów. Kontrola obejmowała działalność Przedszkola w okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku. Szczegółowe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli podpisanym przez strony w dniu 23 maja 2025 roku, do którego nie wniosła Pani zastrzeżeń.

W wyniku kontroli stwierdzono, że jednostka prawidłowo realizowała zadania objęte sprawdzeniem, niemniej jednak w toku podjętych czynności stwierdzono nieprawidłowości. Należy wskazać, że w trakcie kontroli podejmowała Pani działania zmierzające do wyeliminowania niektórych nieprawidłowości. W związku z powyższym mając na uwadze ustalenia kontroli przekazuję Pani niniejsze wystąpienie zawierające ocenę skontrolowanej działalności wraz z zaleceniami.

Dokonując analizy zapisów dotyczących polityki (zasad) rachunkowości przyjętych w Przedszkolu, w tym ustalenia zakładowego planu kont i porównując z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej ustalono, że polityka rachunkowości Przedszkola od 2014 roku nie była aktualizowana. Szczegółowe uwagi w zakresie polityki rachunkowości zostały przedstawione w protokole kontroli na str. 9-11.

Zgodnie z art. 10 ustawy o rachunkowości każda jednostka, ma obowiązek posiadania opracowanej i zatwierdzonej przez kierownika jednostki dokumentacji opisującej w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości. Jednostka obowiązana jest stosować przyjęte zasady rachunkowości rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

W trakcie kontroli stwierdzono, że główna księgowa w 2024 roku nie dokonywała wstępnej kontroli (kontrasygnaty) dokumentów księgowych (faktury, rachunki). Instytucję kontrasygnaty głównego księgowego regulują przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Główny księgowy jednostki sektora finansów publicznych, któremu powierzono obowiązki i odpowiedzialność jest zobowiązany do dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych. W myśl art. 54 ust. 3 ww. ustawy dowodem dokonania przez głównego księgowego wstępnej kontroli jest jego podpis złożony na dokumentach dotyczących danej operacji. Złożenie podpisu przez głównego księgowego na dokumencie, obok podpisu pracownika właściwego rzeczowo oznacza, że:

- ✓ nie zgłasza zastrzeżeń do przedstawionej przez właściwych rzeczowo pracowników oceny prawidłowości tej operacji i jej zgodności z prawem;
- ✓ nie zgłasza zastrzeżeń do kompletności oraz formalno-rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów dotyczących tej operacji;
- ✓ zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki.

W świetle powyższego przepisu kontrasygnata głównego księgowego jest przejawem działań kontrolnych nałożonych na niego w zakresie zgodności operacji z planem finansowym, a także kompletności i rzetelności dokumentów. (prot. kontroli str. 28)

W zakresie analizy dochodów gromadzonych na wyodrębnionym rachunku dochodów ustalono, że w związku z nieterminowym regulowaniem należności nie naliczano najemcom odsetek ustawowych zgodnie z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1530 ze zm.), który zobowiązuje jednostkę do naliczania i ewidencjonowania odsetek od nieterminowych płatności nie później niż na koniec każdego kwartału (prot. kontroli str. 15-16).

W toku dalszych czynności kontrolnych dokonano rozliczenia wpłat z tytułu opłat za przedszkole oraz żywienie dzieci (opisanych w protokole kontroli na stronach 19-21, 24-26) i stwierdzono, że do ewidencji zwrotu wpłat dokonanych na niewłaściwy rachunek bankowy nie stosowano dodatkowego obustronnego ujemnego zapisu technicznego na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” i 132 „Rachunek dochodów jednostek budżetowych” w momencie księgowania wyciągu bankowego, a dokonano zbiorczego przeksięgowania na koniec roku w celu zapewnienia czystości obrotów. Zgodnie z załącznikiem nr 3 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 342) zapisów na rachunkach bankowych jednostki dokonuje się na podstawie dokumentów bankowych i w związku z tym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Dodatkowy zapis ujemny należy zaewidencjonować w momencie księgowania wyciągu bankowego. Ponadto powyższe zasady stosowane w księgach rachunkowych jednostki ułatwiają uzgadnianie ksiąg oraz wychwytywanie ewentualnych błędów.

W trakcie kontroli sprawdzono, czy jednostka w 2024 roku korzystała z prawa do pozyskania wynagrodzenia płatnika z tytułu terminowego regulowania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych. Powyższe uprawnienie wynika z art. 28 Ordynacji podatkowej (t.j. z 2025 r., poz. 111), który wskazuje, że płatnikom przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa. W trakcie kontroli ustalono, że jednostka nie naliczała wynagrodzenia za terminowe wpłaty zaliczek. Należy wskazać, że wynagrodzenie płatnika przysługujące jednostce budżetowej, jaką jest przedszkole, stanowiłoby dochód budżetu Miasta Białystok, gdyby jednostka korzystała z przysługującego jej prawa. Podstawę ustalenia wyżej opisanego wynagrodzenia określa Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie wynagrodzenia płatnika i inkasenta z tytułu terminowego wpłacania podatków na rzecz budżetu państwa (Dz.U. z 2022 r., poz. 1377), zgodnie z którym wynagrodzenie z tytułu

terminowego wpłacania podatków na rzecz budżetu państwa w przypadku płatnika podatku wynosi 0,3% kwoty tych podatków pobranych przez płatnika. (prot. kontroli str. 26-27)

W okresie objętym kontrolą w Przedszkolu nie występował obrót gotówkowy. Płatności dokonywane były bezgotówkowo. Niemniej jednak ustalono, że sporadycznie pracownicy Przedszkola dokonywali zakupów różnego rodzaju towarów niezbędnych do funkcjonowania placówki opłacając je z własnych środków a następnie zwrot środków otrzymywali na swoje konta bankowe. Ustalono, że powyższe operacje nie były właściwie księgowane, gdyż pominięto konto 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”. Prawidłowo uznanie zobowiązania wobec pracownika należało zaksięgować na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” (strona Wn) w korespondencji z kontem 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” (strona Ma). Następnie wydatek dotyczący zwrotu środków na konto pracownika na podstawie wyciągu bankowego powinien zostać zaksięgowany na koncie 234 (strona Wn) w korespondencji z kontem bankowym 130 (strona Ma). Konto 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” jest właściwe do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia. (prot. kontroli str. 29)

Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ewidencjonowane były na podstawie wyciągu bankowego bezpośrednio w koszty konta 403 „Podatki i opłaty” i wydatki konta 130-02 „Rachunek bieżący jednostki – wydatki”, z pominięciem konta rozrachunkowego. Z uwagi na fakt, iż opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowią dochód gminy i stosuje się do nich przepisy Ordynacji podatkowej, wskazane jest ewidencjonowanie rozrachunków z tego tytułu na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami”. (prot. kontroli str. 41)

W trakcie kontroli sprawdzono prawidłowość klasyfikowania wydatków do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej poprzez porównanie zapisów dokonanych w dzienniku obrotów Szkoły prowadzonych z podziałem na wydatki budżetowe, wydatki z wydzielonego rachunku dochodów z dekretemi umieszczonymi na wydrukach z programu pt. „Dowód księgowy” w odniesieniu do obowiązujących w tym zakresie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 513 ze zm.), które opisano w protokole kontroli na str. 47-48.

W tym zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na błędnym kwalifikowaniu następujących wydatków:

- ✓ zakup materiałów i towarów przeznaczonych do drobnych napraw i konserwacji ujmowano niewłaściwie w paragraf 4300 „Zakup usług pozostałych” lub 4270 „Zakup

usług remontowych”, a nie jak winno być prawidłowo w § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”;

- ✓ zakup monitora interaktywnego przeznaczonego do celów edukacyjnych ujęto nieprawidłowo w § 4210 a nie jak powinno być w § 4240 „Zakup środków dydaktycznych i książek”;
- ✓ za usługę naprawy placu zabaw (zjeżdżalni) wydatek ujęto niewłaściwie w § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”, a nie jak winno być w § 4270 „Zakup usług remontowych”, gdyż jest to usługa polegająca na przywróceniu wartości użytkowej;
- ✓ zakup odzieży roboczej dla pracowników ujęto nieprawidłowo w § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”, a nie jak winno być w § 3020 „Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń”, który obejmuje wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze, niezaliczone do wynagrodzeń, w szczególności, wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

Odpowiedzialność za gospodarkę finansową jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli zarządczej, spoczywa na Dyrektorsze, jako kierowniku jednostki sektora finansów publicznych, stosownie do art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1530 ze zm.).

Wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości należy do obowiązków głównego księgowego jednostki. Prawa i obowiązki głównego księgowego określa art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Nadzór nad wykonywaniem obowiązków w zakresie rachunkowości należy do zadań kierownika jednostki, jak o tym stanowi art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

Mając na uwadze przedstawione nieprawidłowości **polecam** Pani:

1. Zaktualizować dokumentację opisującą przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności zapisy dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów zgodnie z przepisami art. 10 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.).
2. Zobowiązać główną księgową do wypełniania obowiązku dokonywania wstępnej kontroli (kontrasygnaty) na dokumentach dotyczących danej operacji zgodnie z art. 54 ust. 3

ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.).

3. Zobowiązać osoby odpowiedzialne do naliczania i ewidencjonowania w księgach rachunkowych odsetek od nieterminowych płatności w zakresie najmu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 342).
4. Zobowiązać osoby odpowiedzialne do właściwego księgowania zwrotów nadpłat w celu odzwierciedlenia rzeczywistego stanu ksiąg rachunkowych.
5. Pobierać wynagrodzenie płatnika z tytułu terminowego regulowania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych stosownie do przepisu określonego w art. 28 Ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 111) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie wynagrodzenia płatnika i inkasenta z tytułu terminowego wpłacania podatków na rzecz budżetu państwa (Dz.U. z 2022 r., poz. 1377).
6. Księgi rachunkowe prowadzić zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...), (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 342), a w szczególności w zakresie:
 - ✓ ujmowania rozliczeń z tytułu dokonywanych wydatków na rzecz Przedszkola przez pracowników na właściwym koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”;
 - ✓ ewidencjonowania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami”;
 - ✓ przestrzegania zasady czystości obrotów na kontach bankowych poprzez stosowanie technicznego zapisu ujemnego po obu stronach konta a także na podstawie wyciągów bankowych, aby zachodziła pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem.
7. Stosować właściwą klasyfikację wydatków budżetowych zgodnie z klasyfikacją określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji

dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z dnia 2 marca 2010 r. (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 513 ze zm.).

Sprawozdanie z wykonania zaleceń pokontrolnych należy przesłać do Biura Kontroli Urzędu Miejskiego w Białymstoku, ul. Słonimska 1 z podaniem numeru sprawy w terminie 30-tu dni od daty otrzymania niniejszego pisma.

PREZYDENT MIASTA

dr hab. Tadeusz Truskolaski

INSPEKTOR

Joanna Buchowiec
30.05.2025r.

**DYREKTOR
BIURA KONTROLI**

Malgorzata Serafin
02.06.2025r.

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Otrzymują/Do wiadomości:

1. Departament Edukacji

Sprawę prowadzi:

Biuro Kontroli: Joanna Buchowiec tel. 85 869 6845